

פרשת נח

ויהי נח בן חמש מאות שנה (ה, לב)

מפרש רש"י במקום: "א"ר יודן מה טעם כל הדורות הולידו לק' שנה וזה לחמש מאות? אמר הקב"ה אם רשעים הם יאבדו במים ורע לצדיק זה ואם צדיקים הם אטריח עליו לעשות תיבות הרבה כבש את מעיינו ולא הוליד עד חמש מאות כדי שלא יהא יפת הגדול שבבניו ראוי לעונשין דכתיב "כי הנער בן מאה שנה ימות" ראוי לעונש לעתיד וכן לפני מתן תורה."

וצריך ביאור, הרי אם ירבו צאצאיו יהיו הרבה אנשים שיוכלו לעזור לנח לבנות התיבה? ומשמע בדברי רש"י שרק נח יכול לבנות התיבה ויש להבין מדוע?

הגר"א מסביר זאת ע"פ הגמרא בכתובות (פרק י"ב) שמסופר שם שחייא זרע פשתן ועשה מהם רשתות וצד צביים ע"י הרשתות ואת הבשר נתן לעניים ואת העור עשה קלף וכתב עליו את החומש ואת המשנה והלך ללמד ילדי ישראל שלא תשתכח תורה מישראל. והגר"א מקשה מדוע טרח כ"כ וכי לא יכל לקנות חומשים אצל סופר ומדוע טרח לזרוע לקצור לטוות וכו'? ומתרץ זאת שבשביל מטרה כ"כ קדושה שהיא ללמד תורה (בשביל שלא תשתכח תורה מישראל) צריך שמהתחלה הכל יעשה לשם שמים ולכן הוא זרע לשם מצוה וקצר לשם מצוה וכו'.

וכן לגבינו, בשביל להקים עולם חדש צריך שההצלה תעשה ע"י צדיק גדול ולכן נח היה צריך להתאמץ לעשות לבדו את כל התיבה ללא עזרת בניו, שאף שהיו צדיקים לא היו בדרגתו.

מקור: הגאון מוילנא